

Kokous 2022-10-11

Läsnä

- 1 Kokouksen avaus
- 2 Edellisen kokouksen muistion tarkistaminen
- 3 Finnish ISO 18626 profile for ILL transaction
- 4 Järjestelmä- ja formaattikatsaukset
 - Axiell
 - Ellibs
 - Finna
 - Helmet-kirjastot
 - Helsingin yliopiston kirjasto / Suomen Alma-kirjastot
 - Julkaisuarkistot
 - Melinda
 - Tieteellisten kirjastojen Koha
 - Dublin Core
 - Marc21
 - PAS
 - Kirjastopalvelu
- 5 Muita ajankohtaisia asioita
- 6 Seuraava kokous
- 7 Kokouksen päättäminen

Läsnä

- Esa-Pekka Keskitalo (puheenjohtaja)
- Serafia Kari (sihteeri)
- Susanna Aakko
- Anne Koivisto
- Ari Almqvist
- Lassi Lager
- Matias Frosterus
- Kaisa Hypen
- Esa Peltonen
- Juha Hakala
- Minna Kantanen
- Tuuli Äärilä
- Pirjo Kangas
- Erkki Tolonen
- Pertti Föhr

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen 13.02.

2 Edellisen kokouksen muistion tarkistaminen

[Edellinen pöytäkirja](#) tarkistettu ja hyväksytään sellaisenaan.

3 Finnish ISO 18626 profile for ILL transaction

- [Finnish ISO 18626 profile for ILL transactions](#)

Anne Koivisto kertoo Airut-hankkeessa tehdystä luonnosehdotuksesta suomalaisen ISO 18626 profiliin kaukolainoille. Ohessa poimintoja esityksestä.

- Dokumentissa (liitteenä) on kuvattu standardista Airut-hankkeen kannalta tärkeimmät kentät
- Kirjastojen identifiointiin käytetään ISIL-koodeja
- Standardiin on myös määritetty tilaukseen liittyvät viestit, joilla tilaus otetaan vastaan, sekä viestitellään tilaavan kirjaston ja tilauksen vastaanottavan kirjaston välillä
- Tilauslomakkeessa kysytään muun muassa:
 - Tilauksen kiireellisyys (ServiceLevel)
 - Toive tietystä painoksesta (AnyEdition, PreferredEdition)
 - Lisäinfo (Note)
- Tilauksessa verkkokirjastolomakkeelta välittyy teoksen id ja mahdollinen linkki, joiden avulla tilaus pystytään tekemään, sekä muut julkaisutiedot
- Lisäksi artikkeleiden tilaukseen tarvitaan lisäksi esimerkiksi sivunumerotiedot ja muut julkaisutiedot
- Mahdolliset loppuasiakkaan tiedot, kuten osoite ja sähköposti, kerätään kun laina toimitetaan suoraan asiakkaalle, erityisesti artikkelitilauksissa
- Vastausviesteihin on olemassa eri viestityyppejä, sekä tarvittaessa mahdollisuus vapaamuotoisempaan viestittelyyn lisätietojen osalta
- Kun tilaus on käsitellyssä, siitä saadaan tilauksen statusinfo, kuten tilaus vastaanotettu tai matkalla

Kysymyksiä

Kuinka paljon eroavuuksia Tanskan standardiin?

- Muutamia tietokenttiä otettu mukaan mitä Tanskalla ei ole. Heillä on järjestelmissään mukana toimintoja, joiden vuoksi kaikkia standardin osia ei tarvitse käyttää. Muutoksia suomalaiseen versioon ei tarvinnut juuri tehdä, ja tämä helpottaa myös järjestelmätoimittajien työtä. Esimerkiksi Tanskassa Alma tukee jo Tanskan kaukolaina-standardia, joten standardien sovellusten samankaltaisuus on kätevää.

Monessa järjestelmässä kaukopalvelussa on oma systeemi. Quriaan on otettu käyttöön NCIP-standardi. ISO 18626 -standardille olisi varmasti myös tilaajatarvetta. Miten kirjastot ja järjestelmätoimittajat saadaan tähän mukaan? Auroralla jää varmaan ensi vuodelle.

- Tässä hankkeessa on keskitytty erityisesti varastokirjastoon, kun kirjastot ovat luopuneet omista keskusvarastoistaan. Fokuksessa Varastokirjaston mahdollisimman helppo hyödyntäminen kirjastoissa.

Muuta

- Esimerkkijärjestelmä Viros: <https://minuraamatukogu.ee/>
 - Mirko-järjestelmässä pudotetaan kaukolainaava kirjasto pois tilauksesta, lainaus tapahtuu suoraan loppuasiakkaan ja tilauskirjaston välillä. Asiakas sitoutuu maksamaan kuljetuskulut tilauksesta.
- Helkaan Primoon on tehty testi, jossa Finna APIn kautta haetaan Varastokirjaston tietueet mukaan hakuun

Otetaan standardiesityksen hyväksyntä ensi kokoukseen päätösasiaksi.

Erkki poistui 13.27, takaisin 13.34

4 Järjestelmä- ja formaattikatsaukset

Axiell

- WeLib oppilaitos- ja erikoiskirjastoille, ei suurempia muutoksia
- Aurora on edelleen myynnissä yleisille kirjastoille, ja sen suhteen ollaan siirrytty automaattipäivitysmalliin
- Auroran yhteyteen on tehty mobiilisovellus, johon voi liittyä mukaan useampi kirjasto
- Mikromarc ei ole enää myynnissä mutta tuki jatkuu
- PrettyLib edelleen käytössä, mutta ei myydä tai asenneta edelleen
- Quriaan liittyen aktiivisessa myynti ja markkinointi vaiheessa, kaksi kirjastoa siirtymässä Quriaan
- Metadataformaateista keskeisin on Marc 21, Prettylib-järjestelmän myötä käytössä on edelleen Finmarc useissa kirjastoissa
- Quria-järjestelmässä on käytössä oma linkitetyn datan Quria-formaatti, joka pohjautuu Bibframeen

Ellibs

- UX-arviointi tehty keväällä ja syksy 2022 työstetään parannuksia
- Uusittu ja laajennettu palvelimien tuotantoympäristö
- Uusitaan aineistojen käsittelyprosessia
- Tilastointipalveluja kehitetty erityisesti kustantajien suuntaan
- Tutkitaan kieliteknologiatyökaluja metatiedon laadun parantamisen suhteen
- Ellibsin metatietoja toimitettu Ex Libriksen, Ovidin ja Ebscon linkityspalveluihin
- Finnan osalta on suunniteltu kertakirjautumisasioita, toteutukseen myöhemmin tänä vuonna
- Ellibs-sovelluksen osalta on jo aikaisemmin rakennettu älykellotukea Huawei partnerina

Finna

- Hankkeet
 - Ollaan mukana Airut-hankkeessa > integrointi 2023
 - Ollaan mukana konsultoimassa kuntien yhteistä e-kirjasto-hanketta
 - Saamet-hanke: käännöksiä jatketaan sisältösiivulle vuoden lopulla. Vaikuttaisi, että organisaatioilla käyttöön kuitenkin vasta 2023 puolella (Siida)
- Varaudutaan Qurian integrointiin 2023 alussa
- Evästebannerin käyttöönotto 1.11. ja tilastoinnin muutos (> esim. aineistojen ja käyttöliittymien kävijämäärät muuttuvat palvelin pohjaiseksi)
- Korkeakoulut
 - Sitaatitiedot CDI:ssä olevista artikkeleista selvitykset menneet eteenpäin
 - LibKey (3rd Iron) integraatio loppusuoralla -> käyttöönotto vuoden lopulla
 - Blendatun näkymän parannuksia ja testaus 2023 alussa
- PopOver käyttöönotto (toimijat, rikastukset, paikat)
- Jatkuvia parannuksia formaattien indeksoinnissa ja esittämisessä. MM. QDC, jota käytetään julkaisuarkistojen lisäksi nyt myös joissakin museoissa
- Turun maksurajapinta
- Aineistopaketti työkalun työstö alkanut
- Poimintarajapinta: pilottiyhteistyö blokkissa
- Finna 10 v. ensi vuonna

Helmet-kirjastot

- Helmet alkaa valmistella VuFind Finnaan siirtymistä
- Tarkoitus olisi aloittaa valmistelu, Finna korvaisi sekä sivuston, että Encore aineistohaun
- Uudet sirulliset kirjastokortit tulevat
 - [https://www.helmet.fi/fi-FI/Tapahtumat_ja_vinkit/Uutispalat/Sirulliset_Helmetkirjastokortit_kayttoon\(227174](https://www.helmet.fi/fi-FI/Tapahtumat_ja_vinkit/Uutispalat/Sirulliset_Helmetkirjastokortit_kayttoon(227174)
 - RFID (lainausautomaatti) ja NFC-sirut (kulunvalvonta tai esim. tulostuspalvelu)
 - Vantaalla mahdollisesti liitytään vasta myöhemmin, Espoolle ja Helsingille tuli jo
- Pohjoismainen käyttäjäryhmä-tapaaminen oli syksyllä livenä

Helsingin yliopiston kirjasto / Suomen Alma-kirjastot

- Testejä tehty ReSharen kanssa Almallä
- Primo-hakuliittymää on myös testailtu ja tehty siihen välimoduulia
- Opintopalveluihin kehitetty virtuaalikortti
- Opiskeluportaalia kehitetty
- Sisällönkuvailussa Exlibrikselle tehty Community zonelle paketteja

Julkaisuarkistot

- Ensi vuonna on tulossa suuri DSpace-päivitys

Melinda

- Sähköpostilistalla kerrottu Melindan viimeisimmistä käänteistä
- Melindan RAST-rajapinta uusittiin, asiaan liittyen voi olla yhteydessä Melinda-postiin
- Kainet ja Joki-kimpat tulleet mukaan tänä vuonna
- Melinda on jo aika laajasti yleisissä kirjastoissa, ensi vuodelle ei ole tulossa mukaantuloja vaan keskitytään alustan vaihtoon

Tieteellisten kirjastojen Koha

- [Kalvot](#)
- PerLKohaCon Helsingissä 14.-18.8.2023
- Tieteellisten kirjastojen Koha-yhteenliittymä on hyväksynyt tiekartan vuodelle 2030
- Koha vakaassa tilassa

Dublin Core

- Tutkimusjulkaisujen kuvailun profiili työn alla. Sivulta löytyy mm. profiilin viimeisin luonnos.
 - Dublin Core Scholarly Resources Application Profile: <https://github.com/dcmi/dc-srap>
- Syntaksikysymyksiä: miten eri tiedostomuodoissa yhdistetään toimija ja hänen affiliaationsa
- Laajennustyön valmistumiselle ei ole vielä tarkkaa aikataulua
- Tieteellisiä artikkeleita varten on tehty optimointia
- Muistokivi kun aineisto on pois vedetty, poistunut tai kadonnut

Marc21

- [MARC 21 -formaattista](#) (pdf)
- Suomennos valmistui 6/2022, ruotsinnos valmistunut 9/2022
- Uusia uuteen RDA:han liittyviä lisäyksiä
- 856-kenttään tulossa uusia osakenttiä pääsyräjoituksiin ja käyttörajoituksiin liittyen
- Joihinkin kenttiin on parannettu käännöksiä
- Tuoreimmat päivitykset löytyvät asiakaswikin [Ajankohtaista-osasta](#)

PAS

- Järjestelmässä on tällä hetkellä tallennustilaa 4 petatavua
- Kaikilla palvelun käyttäjillä on oma kiintiö ja OKM:n kanssa neuvotellaan niiden laajennuksesta
- Pienempää kehittämistä kuten uusien PAS-kelpoisten tiedostomuotojen hyväksymistä ja niihin liittyvien tarkistusten kehittämistä
- Avoimen lähdekoodin sovellus
- Marciin tulossa 857-kenttä, johon voi lisätä aineiston pitkäaikaissäilytykseen liittyvää tietoa

Kirjastopalvelu

- Ei uutta. Tuuli Ääriä osallistui ensimmäistä kertaa Kirjastopalvelusta.

5 Muita ajankohtaisia asioita

Ei muita asioita.

6 Seuraava kokous

14.3.2023 klo 14 - 16

7 Kokouksen päättäminen

Päätetään kokous klo 14.43